

• स्थापना वर्ष १९८४ • ISSN NO. 2250-3846 • अंक ८ • सप्टें. २०१३

मराठवाडा विभाग ग्रंथालय संघाचे मासिक मुखपत्र

ग्रंथपरिवार

मराठवाडा विभाग ग्रंथालय संघाचे मासिक मुखपत्र

ग्रंथपरिवार

— * संस्थापक संपादक * —

ना.वि. देशपांडे

— * कार्यकारी संपादक * —

भा.बा. आर्वीकर

फोन : ०२४०-२३२४०८३

— * संपादक मंडळ * —

प्रा. विलास वैद्य

व.गं. सूर्यवंशी

पांडुरंग अडसुळे

डॉ. गोविंद हंबळे

प्रा. रामेश्वर पवार

प्रा.डी.जी. घाकडे

इश्याम झेलगावकर

-: पत्र व्यवहारासाठी पत्ता :-

जीवन विकास ग्रंथालय,
१९५, टिळक नगर, सावरकर चौक,
औरंगाबाद - ४३१ ००५
फोन : ०२४०-२३२४०८३

या मासिकालील लेखांशी कार्यकारी संपादक व
संपादक मंडळ सज्जमत असलेले असे नाही.

अनुक्रमणिका

१. संपादकीय
२. वाचन संस्कृती आणि ग्रंथालये
- प्रा. राजाराम झोडगे
३. एका माणसाची ग्रंथालय खळखळ
- भरत आर. लोकलवार
४. माहिती संकलनाचे साधन - प्रश्नावली
- प्रा. देवकरे संजीवकुमार रामराव
५. पुनर्अभिधात्रिकी : महाविद्यालयीन
ग्रंथालयाची गरज
- प्रा. किर्दत जगन नानासाहेब
- प्रा. किर्दत विलास गोपीनाथराव
६. ग्रंथालयांनी ग्रंथविक्री ही करावी
- ए.व्ही. देशपांडे
७. शैक्षणिक वार्ता

किरकोळ अंक १५/-

वार्षिक वर्गणी १२०/-

ग्रंथपरिवार

जीवन विकास ग्रंथालय,
१९५, टिळक नगर, सावरकर चौक, औ.बाद
फोन : ०२४०-२३२४०८३

आजवर अशा अनेक व्यक्ती ज्या त्यांच्या कर्तृत्वाने थोर व प्रभावी ठरलेल्या आहेत. त्यांनी आपल्या यशात विविध बाबींची प्रेरणा, सहाकार्य महत्वाचे मानले आहे. कुणी आई-वडिलांना प्रेरणास्थान मानले आहे तर कुणी मित्र, स्थळ, प्रसंग, गुरु यांना हे स्थान दिले आहे. मात्र ग्रंथाच्या वाचनाच्या बाबतीत बहुतांकांचे एकमत आहे. स्वामी विवेकानंद, डॉ.ए.पी.जे. कलाम, नारायण मूर्ती या सारख्या मातब्बर व्यक्तींनी आपल्या यशात वाचनाचा मोठा वाटा असल्याचे म्हटले आहे. अनेकांनी ग्रंथ हेच गुरू मानून जीवनातील वाचनाचे महत्त्व सांगितले आहे.

अनेक थोर व्यक्तींना ग्रंथांनीच घडवले आहे. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी विद्येला श्रेष्ठे उपास्यदेवत मानून वाचनातून मी घडलो आहे असे म्हटले आहे. डॉ. आंबेडकर म्हणत की, 'माझे विद्येचे वेड प्रचंड आहे. एखाद्या ब्राह्मणाच्या घरी नसतील इतकी पुस्तके घेऊन वाचतो. इतके माझे विद्येविषयीचे वेड आहे. पुस्तकांवर जो प्रेम करील तोच विद्येचा खर पुजारी होईल. आणि म्हणूनच सतत अठरा-अठरा तास वाचनातून डॉ. आंबेडकर थोर अभ्यासक, विचारवंत बनू शकले.

आपल्याला जर काही नवीन करावयाचे असेल, ज्ञान मिळवायचे असेल वा लेखन किंवा इतर कुठलीही नवनिर्मिती करायची असेल तर त्यासाठी वाचन हे आवश्यक ठरते. कारण वाचनातून आपणाला नवनवीन कल्पना सुचू शकतात. पुस्तके मनावरचा ताण कमी करतात. वाचनाने कमकुवत मनाला धीर येतो. सकारात्मक विचार करायला शिकवतात ती पुस्तकेच. वाचनाने रसिकता वाढीस लागते. सहृदयता, संवेदशीलता निर्माण होते. व्यक्तीची सामाजिक जाणिव दृढ होते. नवनवीन माहिती मिळते. मनाला नवी दृष्टी प्राप्त होते. प्रत्येक बाबीकडे माणूस

वाचन संस्कृती आणि ग्रंथालये

- प्रा. राजाराम झोडगे

सहाय्यक प्राध्यापक मराठी विभाग
नूतन महाविद्यालय, सेलु, जि. परभणी